

Sygn. akt III Ca 1433/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędzia SO Aleksandra Janas

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Protokolant Renata Krzysteczko

po rozpoznaniu w dniu 5 lutego 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko H. B. i K. B.

o uchylenie alimentów

oraz z powództwa H. B.

przeciwko M. B.

o podwyższenie alimentów

na skutek apelacji pozwanej powódki wzajemnej H. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt III RC 360/12

oddala apelację.

SSO Gabriela Sobczyk SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Aleksandra Janas

Sygn. akt III Ca 1433/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013r. Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim uchylił obowiązek alimentacyjny powoda M. B. wobec pozwanego K. B. wynikający z wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 25 kwietnia 2006r. sygn. III RC 109/06, z dniem 1 lipca 2012r., oddalił powództwo M. B. pozwanej H. B. i oddalił powództwo H. B. o podwyższenie alimentów.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony są małżeństwem, nie toczy się sprawa o rozwód lub o separację. Nie mieszkają razem od 24 lat. H. B. nie pracuje zarobkowo od 29 lat, kiedy urodził się starszy syn. Następnie urodził się młodszy syn i strony zdecydowały, że H. B. będzie zajmować się wychowywaniem dzieci i prowadzeniem domu, a M. B. będzie pracował zarobkowo wówczas na kopalni. 29 stycznia 1991r. zostało umorzono dochodzenie przeciwko M. B. o to, że w okresie od 1984r. do 06.12.1988r. znęcał się fizycznie i moralnie nad żoną H. B. i teściami S. i A. K. wobec nie popełnienia przestępstwa z powodu choroby psychicznej. W 1997r. M. B. został zakwalifikowany do II grupy inwalidzkiej i miał

orzeczoną niezdolność do pracy. Ostatnie alimenty zostały ustalone na podstawie wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śl. w dniu 25 kwietnia 2006r. w sprawie sygn. akt III RC 109/06 w wysokości po 300 zł miesięcznie na rzecz K. B. i na rzecz H. B.. W dacie orzekania przez Sąd pozwany K. B. miał 20 lat, był uczniem I klasy Technikum dla Dorosłych. H. B. miała 49 lat, nie pracowała zarobkowo, mieszkała z rodzicami i dziećmi. Powód M. B. miał 54 lata, przebywał na rencie, chorował na schizofrenię, mieszkał wraz z siostrą E. F. w jej domu. Obecnie pozwany K. B. ma 26 lat i pracuje zarobkowo na swoje utrzymanie.

Pozwana H. B. ma 55 lat, z zawodu jest rolnikiem, nie pracuje zawodowo, mieszka wraz z synami i rodzicami w domu jednorodzinnym, utrzymuje się tylko z alimentów w wysokości 300 zł. Finansowo pomagają jej synowie i rodzice. Jest zarejestrowana w PUP jako bezrobotna bez prawa do zasiłku. Od 15 lat choruje na dyskopatię oraz choruje na nadwzroczność obu oczu, zaćmę biegunową tylną oka prawego, zaćmę oka lewego, została skierowana do leczenia zabiegowego. Na koszty utrzymania pozwanej składają się następujące wydatki miesięczne: wyżywienie 300 zł, leczenie – 200 zł, ubranie i buty, środki czystości. Udział w opłatach z tytułu zamieszkiwania to 100-200 zł miesięcznie.

Obecnie powód ma 60 lat, od wielu lat cierpi na schizofrenię paranoidalną, był wielokrotnie hospitalizowany psychiatrycznie, pobiera rentę chorobową w wysokości około 1289 zł netto po potrąceniu alimentów na żonę. Od 2000r. zamieszkuje w domu siostry E. F., gdzie korzysta z jednego pokoju. Udział powoda w opłatach za dom wynosi średnio około 150 zł miesięcznie, ponosi koszty wyżywienia, leczenia.

Sąd Rejonowy, wskazując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 27 i 23 k.r.o. oraz art. 135 i art. 138 k.r.o. uznał, że Skoro powódka i pozwany są małżeństwem obowiązuje ich zasada równej stopy życiowej bez względu na istniejące między nimi konflikty i wzajemne układy. Zaprzestanie łożenia na utrzymanie rodziny nie może być rodzajem „samowolnego karania małżonka”. Poziom stopy życiowej rodziny określają możliwości zarobkowe i majątkowe obojga małżonków. Zakres tego obowiązku kształtuje zasada, że stopa życiowa małżonków, choćby pozostających w faktycznym rozłączeniu, powinna być z reguły równa. Dlatego też obowiązek małżonka z art. 27 kro nie powstaje i nie zależy od tego, czy drugi małżonek znajduje się w niedostatku, lecz od tego, by jeden z małżonków nie mógł zaspokajać swoich potrzeb w takim zakresie, w jakim może to uczynić małżonek drugi. Zakres świadczeń alimentacyjnych wyznaczają nie tylko usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, ale również możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego /art. 135§1 kro/. Sąd wskazał także, że od daty ostatniego wyroku ustalającego alimenty na rzecz H. B. upłynęło 7 lat. Sytuacja zdrowotna, zawodowa, rodzinna praktycznie nie zmieniła się od 2006r. po stronie małżonków. Powód M. B. już w 2006r. chorował na schizofrenię paranoidalną, był wielokrotnie hospitalizowany psychiatrycznie, miał przyznaną rentę, zamieszkiwał w domu u siostry E. F. i ponosił koszty utrzymania. H. B. w 2006r. nie pracowała zarobkowo, nie miała na utrzymaniu małoletnich dzieci, chorowała, nie miała żadnych własnych dochodów poza alimentami, korzystała z pomocy finansowej rodziców. W 2006r. H. B. miała 49 lat i nie pracowała zarobkowo, wobec powyższego trudno wymagać, biorąc pod uwagę obecne realia rynku pracy, aby obecnie otrzymała pracę, podczas gdy osoby młode, zdrowe i wykształcone mają problemy ze znalezieniem pracy. Sąd Rejonowy uznał, że nie doszło do zmiany stosunków uzasadniającej zmianę orzeczenia alimentacyjnego wobec H. B. i z tego powodu oddalił powództwo M. B. o uchylenie alimentów przeciwko H. B. i oddalił powództwo H. B. przeciwko M. B. o podwyższenie alimentów. Alimenty w wysokości po 300 zł miesięcznie leżą w granicach możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego oraz są adekwatne do usprawiedliwionych potrzeb H. B..

Pozwany K. B. natomiast uznał żądanie pozwu w całości wobec powyższego Sąd uchylił obowiązek alimentacyjny powoda M. B. wobec pozwanego K. B. wynikający z wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 25 kwietnia 2006r. w sprawie sygn. akt. IIIRC 109/06 w kwocie po 300 zł miesięcznie z dniem 01.07.2012r.

Apelację od wyroku wniosła pozwana H. B. zarzucając naruszenie prawa procesowego art. 233 k.p.c. w zw. z art. 138 k.r.o. przez dowolną ocenę materiału dowodowego i nie przyjęcie, że nastąpiła zmiana stosunków pozwalająca na podwyższenie alimentów, naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. przez niewskazanie motywów jakimi Sąd kierował się uznając iż nie zaszła zmiana stosunków i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i podwyższenie alimentów do kwoty po 500zł

miesięcznie. Skarżąca zarzuciła, że wciągu 7 lat jej potrzeby wzrosły wielokrotnie, zmieniła się wysokość opłat i tym samym zmieniły się stosunki.

Powód wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i zastosował prawidłowo przepisy prawa materialnego. Sąd Okręgowy ustalenia te oraz podstawę prawną rozstrzygnięcia podziela i unikając zbędnych powtórzeń przyjmuje za własne.

Odnosząc się do zarzutów apelacji podnieść należy, iż choć strony nadal są małżeństwem, to od 24 lat nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego, nie świadczą sobie wzajemnie żadnej pomocy, na jaką winni liczyć wzajemnie małżonkowie. W sytuacji stron ma to o tyle duże znaczenie, że powód jest osobą bardzo chorą, choruje na schizofrenię paranoidalną, nie jest zdolny do jakiegokolwiek pracy, wymaga dużej uwagi i pomocy w czynnościach dnia codziennego i pomoc tą otrzymuje od swoich siostr, a w chwili obecnej od siostry E. L., która ma 70 lat. Nigdy pozwany nie mógł liczyć na pomoc w chorobie własnej żony w jakimkolwiek zakresie. Pozwana obowiązki wynikające z art. 27 k.r.o. rozumie bardzo jednostronnie, tymczasem art. 27 k.r.o. stanowi, iż małżonkowie zobowiązani są, każdy według sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczyniać się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Pozwana od wielu lat z tych obowiązków, poza wychowaniem synów, w tej chwili już dorosłych, się nie wywiązuje. Powód w swojej chorobie jest zdany na siebie, nie korzysta także z majątku wspólnego. Pozwana w apelacji jako przyczynę zmiany stosunków wskazuje zwiększenie wysokości opłat i cen. Nie jest to zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. bowiem wzrost cen dotyczy tak pozwanej jak i powoda w tym samym stopniu. Strony ponoszą porównywalne wydatki związane z utrzymaniem mieszkania, natomiast powód, ponosi dodatkowe koszty związane z tym, iż nie jest w stanie egzystować samodzielnie i zdany jest na pomoc siostr.

Jako chybiony należy uznać także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. albowiem Sąd Rejonowy wskazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wszystkie konieczne elementy, w tym wskazał motywy, jakimi kierował się uznając iż nie zaszła zmiana stosunków uzasadniająca podwyższenie alimentów.

Sąd Okręgowy, biorąc powyższe okoliczności pod uwagę, na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako nieuzasadnioną.

SSO Gabriela Sobczyk SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Aleksandra Janas